

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1882—1883

gedaan door het Collegie van Burgemeester en Schepenen
in uitvoering van art. 70 der gemeentewet

VERSLAG

over het

bestuur en den toestand der zaken

van de stad Leeu

over het verslag van 1851-1852

afgegeven door den burgemeester van Leeu
in antwoord op een verzoek van de gemeenteraad

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1882—1883

LIER

JOSEPH VAN IN & Cie, DRUKKERS-UITGEVERS,

Rechtestraat, 48.

VERSLAG

OP

RECHT EN DEN TOEGANG DER LEEGEN

VAN DE

STAD LEE

OVER HET DIENSTJAAR 1891-1892

LEE

RECHT VAN DE DRUKKERIJ

Recht van de

Mijnheeren,

*Ingevolge de voorschriften van art. 70 der Gemeentewet,
hebben wij de eer den Raad verslag te doen over het bestuur
en den toestand der zaken van de stad Lier, voor het dienst-
jaar 1882—1883.*

St. Johannes

Die Geschichte der Missionen von 1800 bis 1850
von Dr. J. J. G. van der Linde
in drei Bänden
Band I
1850—1855

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

TITEL I

BEVOLKING

1^e AFDEELING

Staat der bevolking.

De bevolking beliep op 31 December 1882, als volgt :

	MAN. GESL.	VR. GESL.	TOTAAL
	8569	8954	17523
Op 31 December 1881 beliep zij	8391	8791	17182
Vershil in meer	178	163	341

2de Afdeeling. — BEWEGING VAN DEN BURGERLIJKE STAND.

Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1881-1882.

JAREN	AANTAL DER GEBOORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS (1)				AANTAL DER DOODGEBORENEN niet begrepen in de geboorten en overlijdens				AANTAL DER Huwelijken tusschen				Aantal der echtscheidingen		Wettigingen						
	Wettige		Onwettige		Kinderen en on-gehuwen		Gehuwden		Wettige		Onwettige		Jongmans en meisjes		Jongmans en weduwen		Weduwen en meisjes								
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Jongmans en meisjes	Jongmans en weduwen	Weduwen en meisjes	Weduwen en weduwen									
1881	310	281	35	44	670	115	115	64	49	24	41	408	13	10	1	5	29	111	7	14	5	137	"	"	28
1882	318	304	28	45	695	102	116	58	35	29	26	366	16	8	"	1	25	110	8	10	9	137	"	"	38
Meerder	8	23	"	1	25	"	4	"	"	5	"	"	3	"	1	"	"	"	1	"	4	"	"	"	10
Minder	"	"	7	"	"	13	"	6	14	"	15	42	"	2	"	4	4	1	"	4	"	"	"	"	"

(1) In dit getal zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodsakten op de registers van den burgerlijken stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van het burgerlijk wetboek. — Dit getal belooft tot 8.

3^e AFDEELING.

STAAT VAN OVERLIJDEN VOLGENS OUDERDOM.

Van	0	dag tot 1	voltallige dag	.	.	.	.	1
"	1	tot 2	voltallige dagen.	.	.	.	.	2
"	2	" 3	"	.	.	.	.	1
"	3	" 4	"	.	.	.	.	1
"	4	" 5	"	.	.	.	.	2
"	5	" 10	"	.	.	.	.	10
"	10	" 15	"	.	.	.	.	9
"	15	" 20	"	.	.	.	.	3
"	20	" 25	"	.	.	.	.	1
"	25	dagen tot 1	voltallige maand	.	.	.	.	3
"	1	maand tot 2	voltallige maanden	.	.	.	.	14
"	2	" " 3	"	.	.	.	.	14
"	3	" " 6	"	.	.	.	.	24
"	6	" " 1	voltallig jaar	.	.	.	.	20
"	1	tot 2	voltallige jaren.	.	.	.	.	25
"	2	" 3	"	.	.	.	.	15
"	3	" 4	"	.	.	.	.	5
"	4	" 5	"	.	.	.	.	5
"	5	" 6	"	.	.	.	.	5
"	6	" 7	"	.	.	.	.	1
"	7	" 8	"	.	.	.	.	1
"	8	" 9	"	.	.	.	.	1
"	9	" 10	"	.	.	.	.	2
"	10	" 11	"	.	.	.	.	"
"	11	" 12	"	.	.	.	.	"
"	12	" 13	"	.	.	.	.	1
"	13	" 14	"	.	.	.	.	1
"	14	" 15	"	.	.	.	.	2
"	15	" 16	"	.	.	.	.	"

Over te dragen. 169

Ziekten aan dewelke de personen in 1882 overleden,
bezweken zijn :

Besmettelijke, aanstekingsstofige en verpestende ziekten.	Pokken	”
	Mazelen	”
	Schaarlakkoorts	”
	Kwade keel	”
	Kroep	1
	Kiekhoest	7
	Rotkoorts	3
	Kinderbedziekten	”
Inheemsche ziekten.	Uittering en slepende borstziekten	57
	Longontsteking, idem der luchtpijptakken, zijdesteek en hevige ontsteking der adem- kanalen	61
	Darmontsteking en buikloop	27
	Polderkoorts	1
Bijzondere ziekten.	Cholera	”
	Vuurwapens	”
	Verdrinking	2
	Geweldige sterfgevallen	3
Verschillende ziekten niet begrepen onder de vermelde		204
Totaal.		366

Van dit getal zijn 332 personen overleden na geneeskundige hulp en 34 zonder geneeskundige hulp te hebben genoten; 298 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 68 in de gods-, gasthuizen en andere openbare gestichten; 5 personen zijn door geweldigen dood omgekomen.

33 Huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

4^e AFDEELING.

Verandering van woning.

A. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben,
komende :

Uit andere gemeenten van HET KONINKRIJK		UIT DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	TOTAAL
348	331	4	5	352	336	688

B. Personen die de gemeente verlaten hebben,
om zich te vestigen :

In andere gemeenten van HET KONINKRIJK		IN DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	TOTAAL
318	324	11	17	329	341	670

Inboorlingschap.

Een persoon heeft de hoedanigheid van Belg gevorderd,
ingevolge de schikkingen der wet van 1879.

TITEL II

GEMEENTEBESTUUR

1^e AFDEELING.

Gemeenteraad.

Sedert ons laatste verslag heeft de gemeenteraad een zijner leden verloren, den heer Berlon, op 25 October 1881 gekozen, op 2 Januari 1882 geïnstalleerd en reeds op 13 November daaropvolgende overleden. Bij zijne begrafenis, die door heel den gemeenteraad werd bijgewoond, drukte M. de Burgemeester dezes spijt uit over het vroegtijdig verlies eens collega's, die, ofschoon sedert korten tijd in bediening, echter ieders achting en genegenheid, door zijne bereidvaardigheid en zijn gezond oordeel had weten te verwerven.

Door dit afsterven staan er twee plaatsen open in den Raad en is deze als volgt samengesteld :

MM.	Van Cauwenbergh, Fl.,	burgemeester.
	De Strycker, Ad.,	schepen.
	Mast, Ern ,	schepen.
	Cools-Gregoire, Fr.,	raadslid.
	Schoeters, Fr.,	"
	De Wyngaert, Felix,	"
	Van Ockelyen, Mod.,	"
	Cursters-Crols, Lud.,	"
	Van In-Van Berckel, Al.	"
	De Herdt, Gum.,	"
	Van de Weygaert, Fr.,	"
	Bogaerts, Fr.,	"
	Hellemans-Hellemans, Fr.,	"

Vergeeten wij niet te melden dat M. Cools-Gregoire, sedert 30 October 1882, vijf en twintig jaar onafgebroken deel maakt van den Raad en dat zijne collega's hem, bij deze gelegenheid, met hunne gelukwenschingen een gedenkstuk hunner genegenheid hebben aangeboden.

De Raad is verdeeld in vijf sectiën :

EERSTE SECTIE. — GELD- EN REKENWEZEN.

MM. De Burgemeester, voorzitter.
Mast, schepen.
Schoeters.
De Wyngaert.
Cursters-Crols.
Hellemans-Hellemans.

TWEEDE SECTIE. — BETWISTBARE ZAKEN.

MM. De Burgemeester, voorzitter.
Cools-Gregoire.
Cursters-Crols.
Van In-Van Berckel.
N.....

DERDE SECTIE. — OPENBARE WERKEN.

MM. De Strycker, schepen, voorzitter.
Cools-Gregoir.
Schoeters.
De Wyngaert.
Van Ockelyen.

VIERDE SECTIE. — ONDERWIJS EN SCHOONE KUNSTEN.

MM. Mast, schepen, voorzitter.
Van Ockelyen,
Van In-Van Berckel.
Hellemans-Hellemans.
N.....

VIJFDE SECTIE. — BUURTWEGEN EN BELANGEN VAN DEN BIJVANG.

MM. De Strycker, schepen, voorzitter.

De Hert.

Van de Weygaert.

Bogaerts.

N.....

De Raad heeft in het afgelopen jaar 1882 24 zittingen gehouden. Wij zullen in den loop van dit verslag de voornaamste zaken welke er in behandeld zijn geweest, onder de hoofdstukken die ze betreffen, ontmoeten.

2^e AFDEELING.

Collegie van Burgemeester en Schepenen.

Het collegie bestaat uit :

MM. Van Cauwenbergh, Fl., burgemeester.

De Strycker, Adolf, schepenen.

Mast, Ernestus, schepen.

Roëll, Aloïsius, secretaris.

Het heeft in den loop van het jaar 75 zittingen gehouden. Behalve de wekelijksche zitting van Zaterdag, vereenigt het zich telkens als de bestuurszaken het vereischen.

3^e AFDEELING.

Inrichting en persooneel der bureelen.

M. Nauwelaerts-Crols, bibliothecaris en archivist der stad is, in het begin dezes jaars plotselings overleden. Dit afster-

ven is een wezenlijk verlies geweest, want de overledene was een kloek en verstandig werker, die groote diensten heeft bewezen, gedurende de weinige jaren dat hij aan de bureelen gehecht is geweest.

Zijne vervanging door den heer Ernest Cornelis is de eenige verandering welke in den bestuurdienst heeft plaats gehad.

Het bureel der bevolking is op de oude verhoorzaal van het vredegerecht overgebracht, alwaar het genoegzaame ruimte bezit om dezen belangrijken dienst met de noodige orde te verrichten.

4^e AFDEELING.

§ 1.

Kiezerslijsten. — Lijsten der jury. — Kiezingen.

De jaarlijksche herziening der kiezerslijsten, geeft voor het jaar 1883—1884 den volgende uitslag :

Kiezers voor de wetgevende kamers . . .	462
Idem voor den provincialen raad . . .	948
Idem voor den gemeenteraad . . .	1396

In dit laatste getal zijn 63 kiezers begrepen, die door hunne moeders zijn afgevaardigd, waarvan 44 voor de provincie en 19 voor de gemeente.

44 Kiezers eigenen zich het derde gedeelte der grondlasten toe, van de eigendommen welke zij in huur hebben.

Er zijn 21 kieszaken aan het hof van beroep onderworpen geweest, hetwelk er als volgt over gevonnisd heeft.

Werden aangenomen :

Vragen van inschrijving	0
Idem van afschrabbing	6

Werden verworpen :

Vragen van inschrijving	12
Idem van afschrabbing	3

De volgende tabel duidt het beroep der kiezers voor de wetgevende kamers aan :

Landbouwers en pachters	19
Nijveraars, bestuurders van fabrieken of werkhuizen .	20
Beenhouwers	11
Brood- en pastijbakkers	26
Brouwers	3
Maalders	4
Aannemers, metsers, schilders en timmerlieden .	21
Goud- en zilversmeden, juweliers en horlogiemakers .	4
Boekdruckers en boekhandelaars	2
Andere nijveraars	31
Herbergiers en hotelhouders	2
Winkeliers (verkoop in 't klein)	76
Herbergiers en dranksljters	39
Kooplieden, reeders en zaakwaarnemers	14
Bankiers, wisselaars en makelaars	1
Beambten en bedienden van den staat	10
Ambtenaars en bedienden der provincie en der gemeente	5
Rechters en raadsleden	"
Advokaten en pleitbezorgers	2
Notarissen	3
Geestelijken	16
Schoolbestiëders, professors en onderwijzers . . .	4
Doktors in medecijnen en heelkunde	3
Andere personen tot den gezondheidsdienst behoorende	6
Letterkundigen en dagbladschrijvers	"
Kunstenaars, schilders, beeldhouwers en bouwmeesters.	1
Mede te dragen.	323

	Medege dragen.	323
Officieren van het leger		7
Grondeigenaars, renteniers, burgerlijke en militaire gepensionneerden		63
Schoenmakers		18
Andere beroepen		51
	Totaal.	462

56 Inwoners zijn op de lijst van de gezworenen ingeschreven.

De wet van 25 Augusti 1883, waardoor het kiesrecht voor de provincie en de gemeente, benevens de cijnshetalers, aan zekere klassen van personen alsmede aan die welke een bekwaamheidsexamen hebben afgelegd, wordt verleend, noodzaakt ons tot eene hermaking der kiezerslijsten over te gaan. Het Collegie heeft maatregelen genomen om de nieuwe kiesgerechtigden alle gemak te verleen om hunne inschrijving te bekomen.

§ 2.

Beweging der bestuurlijke zaken.

Ziehier de tabel der beweging van bestuurlijke zaken.

BUREELEN	ONTVANGENE BRIEVEN	VERZONDENE BRIEVEN
1 ^e Bureel	1292	1439
2 ^e Bureel	176	246

§ 3.

Stedelijk archief.

De rangschikking van het stedelijk archief is voltrokken door het inbinden der oude registers; er blijft nog over den inventaris der oorkonden te volledigen.

Wij zijn voornemens dezen inventaris in het jaarlijks verslag, naarmate hij gevorderd is, op te nemen.

Gemeentegoederen. — Aankopen, verkoopen, enz.

Ten gevolge der nieuwe lijnrichting gegeven aan eenige eigendommen, heeft de stad de volgende aankopen gedaan van gronden, welke bij den openbaren weg zijn ingelijfd.

1. Van MM. J. B. Suetens en C. F. Schellekens, 10^m87 vierkant van hunnen eigendom in de Kloosterstraat en Grooten Bril, à rato van 4 franks de vierkante meter.

2. Van M. F. C. Schillemans, bakker, 5^m63 vierkant van zijnen eigendom n° 67 in de Mechelstraat, à rato van 3 franks den meter.

3. Van acht verschillende koopers van bouwgronden aan de Lookstraat, 45^m17 vierkant van hunnen eigendom, aan 4 franks de vierkante meter.

De volgende verkooping van grond hebben plaats gehad :

1. Aan vrouwe wed. Van Geetruyen-Schram, grondeigenaars te Antwerpen, 71^m18 vierkant stadserve langshenen haren eigendom aan den Moldijk, à rato van 4 franks de vierkante meter.

2. Aan M. J. C. Bernaerts-De Laet, rentenier, 74^m05 vierkant erve van den openbaren weg, voor het herbouwen van twee woningen op de Kapucienenvest, aan den prijs van 4 franks de vierkante meter.

3. Aan M. Ch. Hermans-Verdict, voor de overneming van eenen reepel stadserve ter breedte van 20 centimeters en ter lengte van 11^m41 van het gedeelte, waarop zich eenen afsluitingsmuur van het gaz-gesticht bevindt.

4. Aan Mejufvr. Theresia Van der Linden, brouwster, van 101^m17 vierkant stadserve, van den openbaren weg in de Molenstraat, mits fr. 659,63.

5. Aan vrouwe wed. Van der Linden-Nuyens, brouwster, van 1^m64 vierkant erve van den stadseigendom, dienende tot kazerne voor de gendarmen, à rato van 7 franks de meter.

Verders heeft het gemeentebestuur nog de volgende overeenkomsten gemaakt :

A. Met vrouwe wed. F. Hellemans-Mannekens, voor het vernietigen van eenen waterloop aflossende op de stadserve, dienende tot kazerne voor de gendarmen.

B. Met M. P. L. Van Nooten, betrekkelijk eene verwisseling van erve met de stad, tusschen de voordeze Antwerp- en Lisperpoorten.

6^e AFDEELING.

Betwiste zaken.

De bestendige Deputatie had ons gemachtigd een eigenaar voor inbreuk op het reglement op de openbare wegenis te vervolgen; doch, deze voldoening gegeven hebbende, is de vervolging nutteloos geworden.

Het is hier ook de plaats te spreken over een geschil, tusschen het gemeentebestuur en de hoogere overheid opgezezen, en dat nog altoos hangende is.

Den 29 October overleed in onze stad een persoon die bij uitdrukkelijken wil verklaard had, burgerlijk, zonder tuschenkomst der bedienaars van den godsdienst, begraven te willen worden. Ingevolge de bepalingen van het gemeentereglement van 13 Mei 1876, werd hij op het daartoe bestemde gedeelte ter aarde besteld.

Hieruit volgde eene aanklacht en, na eene lange briefwisseling, werd M. de Burgemeester voor de rechtbank van Mechelen gedaagd en tot eene geldboet van 50 franks verwezen, alhoewel hij de wet, zooals zij gedurende 70 jaar werd uitgelegd, toegepast en de vrijheid van godsdienst gehandhaafd had.

Vooraleer echter dit geding gevonnisd was, verzocht de heer Gouverneur den heer Burgemeester de scheidingsmuren en de inkooppoort van het afgezonderd gedeelte des kerkhofs te doen verdwijnen, met bedreiging van, in geval van weigering, een specialen commissaris aan te stellen om dit werk te voltrekken.

M. de Burgemeester antwoordde hierop, dat deze muren en inkooppoort gemaakt geweest zijnde krachtens eene reglematige beraadslaging van den Raad, goedgekeurd door de bestendige Deputatie, hij geenszins het recht bezat aan zulk bevel te gehoorzamen.

In antwoord waarschuwde de heer Gouverneur hem eene tweede maal, dat als hij volhardde in zijne weigering, een speciale commissaris muur en poort zoude doen verdwijnen. Deze brief kwam op 8 December; doch tot dan toe was er geene spraak van ontgraving geweest. Den 12sten echter, beveelt eene *depêche* van den heer Gouverneur, dat het lijk des overledenen van het afgescheiden gedeelte naar het gewijd kerkhof zal worden overgebracht, zoo niet dat een speciale commissaris dit werk zou komen verrichten. Op eene tweede waarschuwing antwoordde M. de Burgemeester, dat geene wet, geen algemeen reglement, geene ordonnantie van den provincialen Raad, de ontgraving van een lijk voorschrijft buiten de gevallen van moord of van geweldadigen dood, en dat hij daarom weigerde de hand te leenen aan eenen akt, die rechtstreeks inbreuk zou maken op het gevoelen van gansch de bevolking.

Ondanks deze protestatie had de ontgraving plaats : wij moeten U de bedroevende omstandigheden er niet van herinneren.

Terzelter tijd werd den afbraak der muren en der inkooppoort opnieuw, doch ditmaal aan den Raad, bevolen. Deze, steunende op art. 87 § 2 der gemeentewet, weigerde aan een bevel te gehoorzamen, dat alleenlijk met de tusschen-

komst der wetgevende macht kan gegeven worden, en daar de heer Gouverneur voortging met te bedreigen, stuurde de Raad een beroep tot den Koning, waarin hij zijne handelwijze blootlegde, met de bewijsredenen dat zij op recht en wet gegrond was.

Het geschil is nog hangende; doch welk er ook de uitslag van weze, wij zijn overtuigd, in deze pijnlijke zaak, de vrijheid van geweten, de rechten der gemeente en de overtuiging van de algemeenschap onzer bevolking verdedigd te hebben.

TITEL III

GELDWEZEN DER GEMEENTE

Ontleding der stadsrekening van 1882.

1^e AFDEELING.

GEWONE EN BUITENGEWONE UITGAVEN.

A. *Gewone.*

1 ^o	Gemeentebesturen	fr.	24651,85
2 ^o	Openbare veiligheid	»	28960,21
3 ^o	Gemeentewerken	»	20804,45
4 ^o	Koophandel en scheepvaart	»	2443,18
5 ^o	Kazerneering, militaire inkwartieringen en vervoer	»	1015,20
6 ^o	Openbare weldadigheid	»	20128,25
7 ^o	Eeredienst	»	» »
8 ^o	Openbaar onderwijs.	»	41612,33
9 ^o	Schoone kunsten	»	11612,12
10 ^o	Gemeenteschuld. Intresten en aflossingen.	»	38623,86
11 ^o	Regelingen	»	2559,79
12 ^o	Herhalingen	»	6661,40

B. *Buitengewone.*

13 ^o	Buitengewone uitgaven	fr.	1652,46
14 ^o	Verschillende uitgaven	»	2896,14
15 ^o	Nieuwe werken	»	2338,60

TOTAAL DER UITGAVEN. fr. 205959,84

2^e AFDEELING.

GEWONE EN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

A. Gewone.

§ 1. Opbrengst der eigendommen.	Vaste goederen	fr.	4847,34
	Houtkap en plantagien	»	741,46
	Grondcijsnen en renten op particulieren	»	80,01
	Onderhoud der buurtwegen (1)	»	5288,03
§ 2. Toegestane ontvangsten voor verschillende diensten.	Weeg- en meetrechten	»	26,82
	Plaats- en kaairechten	»	3264,93
	Opbrengst der privaten.	»	863,83
	Havenrechten	»	430,03
	Opbrengst van straatmest	»	680,25
§ 3. Belastingen.	Opcentimen op 's rijks belastingen.	Gewone 7	
	Idem voor afleg van leeningen, afgeschafte rechten en uitvoering van gemeentewerken.	Buitengewone »	
	Belasting op de honden (memorie)	Grondbel. 41	» 44778,78
		Personeel 36	
		Patenten 8	
	Aandeel in het gemeente-fonds. (Wet van 18 Juni 1860).		» 85443,70
§ 4. Octroi.	Er bestaat geen slachthuis.		
§ 5. Slachthuis.			
§ 6. Verhuring van plaatsen op de markten.	Het aandeel dier verhuring is begrepen onder § 2.		
§ 7. Personele belastingen.	Geene.		
§ 8. Opbrengst der boeten.	Geene.		
§ 9. Verschillende belast.	Geene.		
§ 10. Verschillende ontvangsten.	Opbrengst der akten van den burgerlijken stand	»	198,40
	Kazerneering der gendarmen	»	168,99
	Wederigave van betaalde reiskosten aan behoeftige reizigers.	»	41,80
	Idem van vervoerkosten van burgerlijke en militaire gevangenen	»	» »
	Verkoop van buiten dienst gestelde voorwerpen	»	248,50
	Interesten van schuldvorderingen ten laste van den Staat en van het gemeente krediet	»	1391,00
	Opbrengst van het gaz-gesticht	»	13000,00
	Toeloge van den Staat voor het lager onderwijs	»	17300,00
	Opbrengst der verhuringen van grassingen	»	500,00
	Opbrengst van de verhuring van jachtgronden op de eigendommen onder Nylen.	»	20,00
	Idem van het aandeel der betalende leerlingen van de scholen extra-muros	»	87,73
	Toeloge van den Staat voor de scholen van volwassenen	»	1000,00
	Fondatie Heyns	»	388,62
	Subsidie van Staat en provincie voor den onderhoud der school van teeken- en bouwkunde	»	3000,00
	Idem dito voor den onderhoud der bewaarschool.	»	3500,00
	Inkomsten der bewaarschool	»	436,10
	Wederigave van de sommen in de kas van het gemeen fonds gestort	»	9480,90
	Verschillende kleine opbrengsten	»	184,00

Over te dragen. fr. 199602,78

(1) Zie afzonderlijke rekening onder litt. C.

B. *Buitengewone.*

	Overgebracht fr.	199602,78
1. Overschot van het vorig dienstjaar	"	14804,21
2. Gebonificeerde interesten van gelden tijdelijk op de spaarkas geplaatst	"	177,32
3. Afstand van gronden op het gemeente kerkhof in 1881	"	1248,00
4. Subsidie van het Bureau van Weldadigheid voor het lager onderwijs	"	1300,00
5. Indemniteit door het Staatsbestuur te betalen aan den bruggendraaier der Leuven- sche poort	"	130,00
6. Belastingen op de honden 1880.	"	374,93
7. Vergoeding voor eene rectificatie van alignement	"	344,54
8. Subsidie van Staat en Provincie voor bijwerken aan den buurtweg der Molpoort	"	916,00
9. Opbrengst van verkoop der kiezerslijsten in 1881	"	24,00
10. Betaling ten gevolge eener transactie (besluit Deputatie 21 Mei 1880).	"	100,00
11. Indemniteit van eenen boordeigenaar in het leggen van stoepen 1881	"	60,00
12. Wedergaaf van herstellingswerken aan militaire werken	"	76,30
13. Subsidie van den Staat voor het maken eener overdekte galerij in de middelbare school	"	" "
	Geheel der ontvangsten	fr. 219378,10
	Geheel der uitgaven	" 203939,84
	Overschot fr.	15418,26

C. *Buurtwegen. — Onderhoud.*

{Art. 14 der wet van 14 April 1841}

BIJZONDER FONDS. — REKENING VOOR HET DIENSTJAAR 1882.

Ontvangsten	fr.	5686,91
Uitgaven	"	5625,32
	Overschot fr.	61,39

REKENPLICHTIGHEID.

Begrotingsstaat.

De stadsbegrotingsstaat voor het dienstjaar 1883, werd door den gemeenteraad gestemd, in zitting van 11 December 1882, en is door de bestendige deputatie van den provincialen raad eindelijk vastgesteld geweest den 1 Februari 1883. Hij beloopt :

In ontvangsten, zoo in gewone als buitengewone, ter somme van fr.	333354,16
In uitgaven van allen aard, ter somme van	" 333319,18

En het batig slot op. fr. 34,98

TITEL IV.

LIEFDADIGE GESTICHTEN

1^e AFDEELING.

Bureel van weldadigheid.

§ 1.

BESTUUR.

Het bureel van weldadigheid bestaat uit :

MM. Cools-Gregoir, voorzitter.

Busschots-Rooft hoofd, lid.

Hellemans-Claes, „

Van der Plancken, „

Gustaaf Van In, „

M. G. Van In, is lid van het bureel van weldadigheid benoemd, in plaatsvervangende van M. Roëll, dewelke zijn ontslag had gegeven, ten gevolge van zijne benoeming als secretaris der stad.

De gemeenteraad heeft het mandaat hernieuwd van den heer Frans Karel Cools, waarvan de diensttijd eindigde op 31 December 1882.

§ 2.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De publieke verhuring van verschillende onroerende goederen, die dit jaar plaats greep, heeft opgebracht 9918,00

De vorige publieke verhuring derzelve goederen had opgebracht 9750,22

§ 3.

LEGATEN EN GIFTEN.

Ons Bestuur is gemachtigd geworden te aanveerden, ten titel van gift, eene som van 225 fr., voor afstanden van gronden op het gemeente kerkhof aan de familiën Claes-Gysen en Van der Linden-Nuyens, voor het plaatsen of oprichten van gedenkzuilen.

§ 4.

AANKOOPEN, VERKOOPINGEN, VERWISSELINGEN.

Bij beslissingen der bestendige Deputatie van 14 December 1882, is het bestuur gemachtigd geweest aan de stad Lier den afstand te doen van tien parceeltjens grond, gezamenlijk 8 aren 48 centiareen bevattende, voor den prijs van fr. 516,50, als noodzakelijk voor het daarstellen van den steenweg van Lier (Lisp), langs Hagenbroeck naar Bouchout.

§ 5.

AFLEGGING EN WEDERAANLEGGING VAN KAPITALEN.

Gedurende het afgelopen jaar heeft onze bestiering de terugbetaling ontvangen van een kapitaal van 2500 fr., van de afgelegde rente Bosmans-Mariën. Deze som is opnieuw aangelegd in belgische fondsen, met inschrijving op het grootboek.

§ 6.

REKENDIENST.

Het budget voor het dienstjaar 1883 is door den stedelijken raad, in zitting van 11 December 1883, goedgekeurd; de ontvangsten even als de uitgaven beloopt op fr. 196984,00.

De rekening van den ontvanger voor het dienstjaar 1882, geeft het volgende resultaat.

Ontvangsten	fr.	130476,32
Uitgaven	„	103481,50
Overschot	fr.	26994,82

§ 7.

STATISTIEK DER BEHOEFDIGHEID.

Gedurende het jaar 1882, zijn er 498 huisgezinnen, bevattende 1391 behoeftigen, bedeed geweest in geld, kleederen en beddegoed.

Aan 228 huisgezinnen zijn gedurende hetzelfde jaar medecijnboekjes afgeleverd.

De volgende personen zijn op eene bestendige wijze ondersteund.

1° Ouderlingen en gebrekkige personen	41
2° Zinneloozen	25
3° Verlatene kinderen en weezen	51
4° Vondelingen	„
Totaal.	117

De kosten van onderhoud van die verschillende personen hebben in 1882 beloopt :

a. Onderhoud der ouderlingen	5543,88
b. Idem der zinneloozen	14825,20
c. Idem der verlatene kinderen en weezen	5478,28
d. Idem der vondelingen	„ „
Samen.	25847,36

§ 8.

UITDEELINGEN IN GELD.

Onderstanden uitgerekte in 1882.

1°	In geld	fr.	42409,22
2°	In kleederen.	„	8145,20
3°	In medecijnen	„	2500,00
4°	In jaarwedde van geneesheeren	„	1990,00
5°	In begrafenis-kosten.	„	249,19
Totaal.			fr. 55293,61

De onderstand in 1882 verleend aan behoeftigen vreemd aan onze stad beloopt tot de som van fr. 3307,18.

Er bleef uit dien hoofde op 1 Juli laatstleden aan het het bestuur nog schuldig, zoowel op 't loopende jaar, als op de vorige dienstjaren, de som van fr. 2836,09.

De som betaald door onze bestiering voor onderstand aan behoeftigen in andere gemeenten verleend beliep fr. 2993,88.

§ 9.

BETWISTENDE ZAKEN.

Geene.

2° AFDEELING.

Gast- en Godshuizen.

§ 1.

BESTUUR.

Het bestuur der gast- en godshuizen is saamgesteld als volgt :

MM. Notelteirs-Claes, voorzitter.

Loots, Fr.

De Strycker-Cools.

Van Pelt, Jac.

De Belder, Hend.

M. Cornelis, Jos. is secretaris en M. Van Cauwenbergh, Fr., ontvanger der beide besturen.

Het mandaat van M. Notelteirs is dit jaar vernieuwd geworden.

§ 2.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De publieke verhuring van eenige parcellen land, waarvan de huurceelen eindigden, heeft plaats gehad op 9 Juli laatst; zij bracht fr. 243,64 meerder op dan de vorige verhuring.

§ 3.

LEGATEN EN GIFTEN.

Het bestuur heeft machtiging verkregen te aanveerden :

1° Een legaat van 200 franks, in voordeel van het jongens weezenhuis, gemaakt door wijlen den heer Jan Baptist Geuens, in leven schatter te Lier.

2° Eene som van 225 franks, voor aandeel in de vergunningen van grond op het gemeentekerkhof, toegestaan aan de familiën Claes-Gysen en Van der Linden-Nuyens, voor het plaatsen of oprichten van gedenkzuilen.

§ 4.

AANKOOPEN, VERKOOPINGEN, VERWISSELINGEN.

Bij beslissing der bestendige Deputatie van den provincialen raad van 25 Januari 1883, is onze bestiering gemachtigd geweest het huis en de mobiliare voorwerpen, gemaakt door wijlen den heer Ludovicus Christianus Vanderwee, openbaar te verkoopen.

De publieke verkooping van het huis heeft plaats gehad op 10 Juli laatst en heeft opgebracht in palmslagen en verdieren fr. 11370.

De meubelkoopdag op 28 Augustus gehouden, heeft opgebracht fr. 4099,57.

§ 5.

AFLEGGING EN WEDERAANLEGGING VAN KAPITALEN.

Eene rente groot in kapitaal fr. 1000 en eene uitgelotte obligatie van de uitgestelde schuld van Antwerpen van fr. 100 zijn afgelegd en tot aankoop van Belgische fondsen gebruikt.

§ 6.

REKENDIENST.

De begrootingsstaat voor het dienstjaar 1883, is door den stedelyken raad in zitting van 11 December 1883 goedgekeurd, de ontvangsten zoowel als de uitgaven beloopt fr. 122613,70.

De rekening van den ontvanger, voor het dienstjaar 1882, geeft het volgende resultaat :

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	110501,39
Uitgaven	.	.	.	.	.	„	94839,70
Overschot.						fr.	15661,69

§ 7.

BETWISTENDE ZAKEN.

Geene.

§ 8.

STATISTIEK DER GODSHUIZEN VOOR OUDERLINGEN EN WEEZEN.

De bevolking onzer godshuizen was op 1 Juli jl. samengesteld, als volgt :

		MANNEN.	VROUWEN.
GODSHUIZEN	St Jacobs.	28	1
	St Antonius	„	19
	St ^e Anna en Joachim	9	14
	St ^e Barbara en Beatrix . . .	„	27
	Meisjes weezenhuis	„	53
	Jongens „	13	1
	Infirmierie van het Beggijnhof .	„	1
Totaal.		50	116
Samen.		166	

In 1882 zijn er 434 zieken verpleegd geweest in het burgerlijk gasthuis; 64 personen zijn er gedurende hetzelfde dienstjaar overleden.

3^e AFDEELING.

Berg van barmhertigheid.

§ 1.

BESTUUR.

Het bestuur van den berg van barmhertigheid, bestaat uit :

- MM. Cools-Gregoir, voorzitter.
- De Belder, Hendrik, lid.
- Naets-Lambrechts, „
- Van In, Alph., „
- Hellemans-Hellemans, „

De heeren Cools-Gregoir, De Belder en Van In-Clarisse, werden dees jaar herkozen.

BERG VAN BERMHERTIGHEID

DIENTSTJAAR 1882

REKENING DER PANDEN. — BEWEGING VAN HET MAGAZIJN.

GETAL INGEBRACHTE PANDEN EN BEDRAG DER GELEENDE KAPITALEN	In magazijn op den 1 Januari 1882	Panden ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	PANDEN UITGEGAAN gedurende het jaar		In magazijn op 31 Dec. 1882
				bij lossing	bij verkoop	
Panden	In nieuwe koopwaren .	10	112	103	14	5
	Andere	5056	13834	13677	717	4496
	Totaal.	5066	13946	13780	731	4501
Geleende kapitalen	Op nieuwe koopwaren .	451	3220	3703	107	315
	Andere	43302	81483	90030	2686	31615
	Totaal.	43753	84703	93733	2793	31930

BEWERKINGEN.

AANTAL PANDEN ingezet gedurende HET JAAR	1881	1882	Meer ingezet in 1882	2916	95385	84703	"	10682	13780	93733	731	2043	2793	750	"	fr. 2.62	
			Minder ingezet in 1882														
			BEDRAG der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar	1881	1882												
			Meer geleend in 1882														
			Minder geleend in 1882														
			Aantal panden gelost in 1882														
			Bedrag der lossingen														
			Aantal panden verkocht in 1882														
			BEDRAG der in VERKOOPINGEN	1881	1882												
			Meer verkocht in 1882														
			Minder verkocht in 1882														
			Middelbare waarde van iederen verkochten pand in 1882														

4^e AFDEELING.

*Spaar- en voorzieningskas, ten voordeele der werklieden;
genootschappen van onderlingen bijstand.*

Uitslag der rekeningen van de erkende maatschappijen van onderlingen bijstand, voor het dienstjaar 1882.

1° *Vereeniging der schoenmakers, huidenvetters, enz.*, erkend bij koninklijk besluit van 31 December 1853 en 28 April 1871.

Ontvangsten in 1882	fr.	379,56
Boni der vorige dienstjaren	„	1219,55
Totaal der ontvangsten.		fr. 1599,11
Uitgaven van allen aard.	fr.	422,00
Boni op 1 Januari 1883.		fr. 1177,11

2° *Vereeniging der kleermakers*, erkend bij koninklijk besluit van 9 April 1857.

Ontvangsten in 1882	fr.	348,48
Boni der vorige dienstjaren	„	875,96
Totaal der ontvangsten.		fr. 1223,44
Uitgaven van allen aard.	fr.	448,96
Boni op 1 Januari 1883.		fr. 774,48

3° *Koninklijke maatschappij der Belgische Redders*, provinciaal comiteit van Antwerpen, afdeeling van het kanton Lier, tusschen de gedecoreerden voor daden van moed en zelfop-offering, erkend bij koninklijk besluit van 4 November 1872.

Ontvangsten in 1882	fr.	332,50
Boni der vorige dienstjaren	„	1196,84
Totaal der ontvangsten.		fr. 1529,34
Uitgaven van allen aard.	fr.	448,45
Boni op 1 Januari 1883.		fr. 1080,89

5° AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Het geneeskundig personeel dezer stad is dees jaar vermeerderd, met eenen geneesheer, den heer doctor Swartz en eene vroedvrouw jufvrouw Euphémie Van Looy.

TITEL V

KATHOLIEKE EEREDIENST

1e AFDEELING.

KERK VAN DEN H. GUMMARUS.

§ 1.

GEESTELIJKHEID.

Het personeel der geestelijkheid onzer hoofdkerk heeft geene veranderingen ondergaan.

§ 2.

KERKEN EN PASTORIJEN.

Het inwendige gedeelte van Sint Gummaruskerk is goed onderhouden; doch, gelijk wij het reeds in vorige verslagen bestatigd hebben, is het geheel anders met het uitwendige gelegen. En nogtans is het van het grootste belang, dat hier zonder verwijl herstellingswerken gebeuren, wil men de keurige loofwerken, welke het gebouw zoo prachtig versieren niet zien verloren gaan. Veel van het beeldhouwwerk begint te verdwijnen of wordt door den tijd misvormd; het is hoogdringend de hand aan het werk te slaan, wil men de uitwendige versiering der kerk in haren oorspronkelijken vorm behouden. Het is te hopen dat het geschil tusschen den Staat en de kerkfabriek betrekkelijk de verdeeling der herstellingskosten eerlang eene oplossing zal bekomen, die zal toelaten onze schoone hoofdkerk van een onherstelbaar verval te bevrijden.

§ 3.

FABRIEKRAAD EN BUREEL DER KERKMEESTERS.

Den eersten Zondag van October 1882, heeft de fabriekraad den heer Eugenius Hellemans lid van den kerkenraad benoemd, in vervanging van wijlen den heer doctor Peeters.

Den eersten April 1883, hebben de kiezingen ingevolge artikels 9 en 15 van het decreet van 1809 plaats gehad.

M. Schoeters werd in de bediening van voorzitter, en M. Mast in die van secretaris van den fabriekraad behouden.

M. Notelteirs werd herkozen als lid van het bureel der kerkmeesters, dat zich als volgt heeft saamgesteld :

M. Notelteirs, voorzitter, M. Cools, schatbewaarder, en M. Mast, secretaris.

§ 4.

REKENWEZEN.

REKENING DIENSTJAAR 1882.

Ontvangsten	fr.	45848,07
Uitgaven	„	42388,99
Batig slot.	fr.	3459,08

BEGROOTINGSSTAAT VOOR 1883.

Ontvangsten van allen aard	fr.	34500,15
Uitgaven	„	34440,16
Batig slot.	fr.	59,99

§ 5.

GIFTEN EN LEGATEN.

Het bureel der kerkmeesters heeft, dees jaar, voor de eerste maal te beraadslagen gehad, over testamenteele schikkingen betreffende een zeker getal missen, éénmaal te lezen.

Volgens de bestuurlijke gebruiken, tot heden algemeen gevolgd, werd de uitvoering zulker schikkingen altoos aan de familie van den testamentmaker overgelaten. Thans echter worden zij als stichtingen aanzien en wordt het advies der kerkbesturen over hare aan- of niet aanneming gevraagd. Het bureel der kerkmeesters heeft tot hiertoe al de giften van dien aard geweigerd te aanveerden en de hooge overheid heeft deze beslissingen goedgekeurd.

§ 6.

AANKOOPEN, VERKOOPINGEN, VERWISSELINGEN.

De kerkenraad heeft, met goedkeuring der bestendige Deputatige d.d. 3 Augusti 1883, aan het staatsbestuur 27 vierk. meters grond der plek op het cadaster geteekend sectie A, n° 601, afgestaan voor het verleggen der Arendbeek aan den steenweg van Lier op Oostmalle.

KERKFABRIEK Ste MARGARETHA.

A. SAMENSTELLING VAN DEN KERKRAAD EN HET BUREEL DER KERKMEESTERS.

In vervanging van den heer J. B. Van den Brande, voorzitter van het bureel der kerkmeesters, ontslaggever, werd gekozen als lid van den raad M. Ed. Palinckx en als lid van het bureel M. Schillemans.

De heer J. Van Hoof, aftredend lid van het bureel der kerkmeesters, werd herkozen.

De raad noemde als voorzitter M. Jos. Caluwaerts en als geheimschrijver M. Jos. Van Hoof.

Het bureel der kerkmeesters is samengesteld uit :

MM. Schillemans, voorzitter.

Storms, schatbewaarder.

Van Hoof, geheimschrijver.

B. REKENING 1882.

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 5673,97
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	„ 5059,58
						Overschot.	fr. 614,39

C. BEGROOTING 1883.

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 5297,19
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	„ 5268,00
						Overschot.	fr. 29,19

KERKFABRIEK St JOSEPH, LISP.

De eerw. heer Van Roosbroeck, onderpastoor te Boom, is pastoor benoemd der kerk van Lisp, in vervanging van den eerw. heer Van Eeckelen, die zijn pensioen heeft bekomen.

Op 1 April werd M. Jos. Claes lid van het bureel der kerkmeesters gekozen, in vervanging van M. Jos. De Peuter, ontslaggever.

M. Busschots-Van Herck werd voorzitter en M. Louis Vercammen secretaris genoemd van den kerkenraad.

M. Jos. Claes is tot lid van het bureel gekozen.

Het bureel heeft zich samengesteld als volgt :

MM. J. Claes, voorzitter.

Van de Weygaert, tesorier.

Vercammen, secretaris.

REKENING 1882.

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 3823,19
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	„ 2163,61
						Overschot.	fr. 1659,58

BUDJET 1883.

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 6978,58
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	„ 6963,00
Overschot.							fr. 15,58

De aanbesteding van den toren heeft op 16 Juni laatste plaats gehad. M. Soons werd aannemer verklaard voor de som van fr. 5968. De werken zijn reeds ver gevorderd en zullen voor den winter voltrokken wezen.

TITEL VI

OPENBAAR ONDERWIJS

1^e AFDEELING.

Lager onderwijs.

In het afgeloopen jaar zijn er geene wijzigingen aan het onderwyzend personeel der stads meisjesschool teweeg gebracht, buiten die veroorzaakt door het ontslag der jufvrouwen Dieghens, welke tot het middelbaar onderwijs zijn overgegaan.

De hulponderwijzer bij de gemeente jongensschool op Lisp, als onderwijzer in de middelbare school onzer stad benoemd, heeft insgelijks zijn ontslag aangeboden.

Den 1sten October 1882, wanneer de middelbare meisjesschool in de vroegere lokalen der bewaarschool werd ingericht, is deze laatste naar de stads meisjesschool overgebracht. Drij der klassen, buiten dienst sedert 1879, worden thans door de bewaarschool gebezigd.

De bemeubeling der jongens- en meisjesscholen op het voorgeburcht Lisp is in het begin van dit jaar geheel volledig door het aankopen van talrijke voorwerpen, overeenkomstig met het nieuw programma voor het lager onderwijs.

Het ontwerp van inrichting eener bewaarschool op Lisp, waarvan wij in het laatste verslag melding deden, is sedert ten uitvoer gebracht. Deze bevindt zich in de meisjesschool, welke door een schutsel in twee is verdeeld.

De gemeentescholen werden als volgt, gedurende het afgelopen jaar, bijgewoond :

Oefenschool voor jongens.	.	.	.	219	leerlingen.
Meisjesschool (intra-muros)	.	.	.	242	"
Jongensschool Hagenbroek.	.	.	.	41	"
Meisjesschool "	.	.	.	30	"
Jongensschool Lisp .	.	.	.	66	"
Meisjesschool "	.	.	.	33	"
Samen.				631	leerlingen.

De vrije kosteloze scholen werden bezocht, als volgt :

Katholieke jongensschool (intra-muros)	.	655	leerlingen.
" " op het voorge-			
burcht Lisp .	93	"	
" meisjesschool (intra-muros)	.	532	"
" " op het voorge-			
burcht Lisp .	158	"	
Kosteloze dagschool der Ursulinnen .	53	"	
" " der Colletienen .	119	"	
Samen.		1610	leerlingen.

Hierbij bestonden nog de volgende betalende scholen :

Onderwijsgesticht (jongens) van den heer			
Dhooghe . . .	72	leerlingen.	
" der Ursulinnen (externaat)	225	"	
" " pensionaat)	96	"	
Samen.		393	leerlingen.

De kosteloze zondagschool der Ursulinnen telde 370, en de katholieke school van volwassenen voor jongens 135 leerlingen.

BEWAARSCHOOL.

De bij de stadsschool gevoegde bewaarschool telde 246 leerlingen en de katholieke 445.

In de bewaarschool op Lisp waren er 27 leerlingen ingeschreven.

SCHOLEN VAN VOLWASSENEN.

Deze scholen werden bijgewoond als volgt :

Oefenschool (jongens)	.	.	.	.	102 leerlingen.
School Hagenbroek (jongens)	.	.	.	.	17 "
" (meisjes)	.	.	.	.	8 "
School Lisp (jongens)	.	.	.	.	14 "
" (meisjes)	.	.	.	.	13 "
Meisjesschool (intra-muros)	.	.	.	.	26 "
Samen.					180 leerlingen.

NORMAALSCHOOL.

118 Leerlingen volgden de leergangen der normaalschool, verdeeld als volgt :

Eerste studiejaar	.	.	.	.	.	44 leerlingen.
Tweede "	.	.	.	.	.	38 "
Derde "	.	.	.	.	.	36 "

Het uitgangs-exaam heeft de volgende uitslagen opgeleverd :

34 Leerlingen werden gediplomeerd.

1 Van eersten graad.

7 Van tweeden graad.

26 Van derden graad.

2^e AFDEELING.

Middelbaar onderwijs.

§ 1.

JONGENS STAATS MIDDELBARE SCHOOL

Gedurende het afgeloopen dienstjaar telde de staats middelbare jongensschool 205 leerlingen, verdeeld als volgt :

Humaniteiten.	2
Middelbare school.	40
Vorbereidende afdeeling	163
Samen	205

De onderhandelingen over het bouwen eener gymnaszaal, eener teekenklas, van cabinetten voor het onderwijs der natuurlijke wetenschappen en van andere volledigingen zijn gedurende het gansche jaar voortgezet geweest. Het stadsbestuur verzet er zich geenszins tegen de *noodige* verbeteringen aan de middelbare school toe te brengen, doch het vraagt van den anderen kant dat men het van *nutteloze* uitgaven zou ontslaan. Onder deze laatste rangschikt het : het behoud der klas der humaniteiten die twee regenten voor 2 leerlingen telt en jaarlijks fr. 4300 kost. Het staatsbestuur heeft de gegrondheid dezer opmerkingen erkent, vermits het zijne toelage voor deze cursurzen met 1300 fr. verhoogd heeft. Wij denken echter dat het zonder hindernis nog verder, het is te zeggen tot de volledige afschaffing dezer cursurzen zou kunnen overgaan. De som welke wij daaruit zouden sparen zou alsdan gebruikt worden om de middelbare school, zonder bezwaring voor de stadskas, eene volledige inrichting te verschaffen.

In den loop van het jaar heeft het staatsbestuur 72 natuurkundige werktuigen (instruments de physique) toegezonden, alsmede eene rijke verzameling van ontleedkundige modellen (modèles anatomiques) van doktor Bock.

Er worden nog talrijke andere veranderingen en bijwerken gevraagd, doch voorloopige onderhandelingen met het staatsbestuur, hebben hunne uitvoering verdaagd.

PERSONEEL.

M. Fr. Meylemans, leeraar van muziek bij de staats normaalschool is in dezelfde bediening aangesteld bij de middelbare jongensschool, in vervanging van L. T. Vercammen, ontslaggever.

M. L. Vervoort, overleden te Becquevoort den 8 April 1883, welke onderwijzer genoemd was in plaats van M. Olinger, Victor, is vervangen geworden door M. Breugelmans, L. L., gediplomeerd onderwijzer.

§ 2.

MEISJES MIDDELBARE SCHOOL.

De middelbare meisjesschool telt 172 leerlingen, waarvan er 6 het middelbaar onderwijs en 166 de voorbereidende klassen volgen.

Op 1 October 1882 heeft de opening dezer school met 148 leerlingen, waarvan er slechts 5 aan de middelbare sectie toebehoorden, plaats gehad. Het gebouw, waarin zich vroeger de bewaarschool bevond, is geheel ten dienste der nieuwe school gesteld. Dit gesticht is daar maar tijdelijk gevestigd, ofschoon het lokaal, volgens een der voorstellen van het gemeentebestuur, met zekere veranderingen en betrekkelijk weinige kosten, op eene zeer voldoende wijze als definitief had kunnen ingericht worden. Niettegenstaande is het staatsbestuur van een ander gevoelen; in zijn gedacht, zoo het blijkt uit zijne brieven, bestaat er in onze stad geene betergeschikte plaats voor eene meisjes middelbare school, dan den eigendom der stad in de Mechelstraat, daarbij gevoegd het huis genaamd de Mille Colónnes. Hieruit volgt, dat men verplicht is alle de aldaar bestaande gebouwen af te breken en eene geheel nieuwe

school met woning voor bestuurster op te richten. Volgens het ontworpen plan, zouden de uitvoeringskosten voorzeker de 100,000 fr. overtreffen. De onderhandelingen tusschen het stedelijk en het staatsbestuur, nopens hunne wederzijdsche aandeelen in zulke aanzienlijke uitgaaf, zijn nog niet geëindigd.

§ 3.

Het vrij onderwijsgesticht, het St Gummarus Collegie, waarin de lessen door geestelijke en wereldlijke professors worden gegeven, heeft met October, bij de bestaande klassen, de derde latijnsche gevoegd. Het telde in het afgelopen jaar 230 leerlingen, welke de volgende klassen bijwoonden.

Vorbereidende klas		117 leerlingen.
Middelbare		87 „
Latijnsche		26 „

TITEL VII

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN EN LETTEREN.

1^e AFDEELING.

Schoone kunsten, academiën van schoone kunsten. —

*Bijsondere scholen van teekenkunde, schilderkunst,
plaatsnede, beeldhouwkunst, enz. — Museums. —*

Bijsondere kunstvoorwerpen. —

Tentoonstelling van kunstvoorwerpen. — Monumenten. —

Conservatoriums. — Muziekscholen,

*muziek- en tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak
en uitspanning. — Openbare feesten.*

Onze stadsteekenschool staat onder het toezicht van eenen
bestuurraad, saamgesteld als volgt :

Voorzitter : M. Cools-Gregoir.

Leden : M. Stalpaert, Ch.

M. Van den Brande, Ed.

De plaats van secretaris-schatbewaarder, door het over-
lijden van M. L. Thys opengevallen, is nog niet ingevuld.
De bestuurder der teekenschool heeft zitting in den bestuurraad.

De leergangen zijn als volgt ingericht :

Klas van hooger onderwijs en schilderkunst, professor :
M. De Weerd, bestuurder.

Klas van bouwkunde, professor : M. Cox, stads-bouwmeester.

Klas van boetseerkunde, professor : M. Kenis.

„ van middelbaar onderwijs, bijgevoegd prof. : M. D'Hulst.

„ van lager onderwijs, bijgevoegd prof. : M. Van Boeckel.

Voorbereidende klas, „ „ : M. Ravoet.

In de verschillende afdeelingen worden de volgende vakken onderwezen :

Schilder-, teeken- en bouwkunde met toepassing.

Boetseering met toepassing.

Ontleedkunde.

Geschiedenis.

Karakter van versiering.

Hout- en marmerschildering.

Een belooning ingesteld voor de leerlingen, die het zorgvuldigste hunne teekenboeken houden, heeft de beste uitslagen opgeleverd.

De leerlingen gaan voort met zich ernstig op de studie toe te leggen. Wij vinden er een nieuw bewijs van, in het oordeel, door het professoreel korps der koninklijke academie van schoone kunsten van Antwerpen, over de wedstrijden geveld. Het kent 8 groote en 5 kleine koninklijke medaliën toe, benevens :

14 Stadsmedaliën van eerste klas.

31 „ van tweede „

17 „ van derde „

Het getal leerlingen, dat de winterlessen heeft bijgewoond, bedroeg :

Voor de schilder- en teekenkunde . . . 311 leerlingen.

Voor de bouwkunde . . . 52 „

Voor de boetseering . . . 10 „

Nieuwe leerlingen . . . 161 „

Samen. 534 leerlingen.

of 2 minder dan verleden jaar.

Tusschen deze bevonden zich 197 leerlingen uit 35 naburige gemeenten.

De zomerleergangen werden gevolgd door :

Voor de schilder- en teekenkunde	128 leerlingen.
Voor de bouwkunde	49 „
Voor de boetseering	7 „
Nieuwe leerlingen	5 „

Samen. 189 leerlingen.

of 16 meer dan het vorige jaar, waaronder 135 uit 30 gemeenten onzes omtreks.

Wij mogen niet nalaten hier de onderscheiding te melden, door eenen onzer stadsgenoten in den loop van dees jaar bekomen. M. L. Van Poppel behaalde den eersten prijs van saxophone in het koninklijk conservatorium van Brussel. De laureaat werd door meest al de maatschappijen der stad plechtig ingehaald en naar het stadsraadhuis begeleid, alwaar de heer Burgemeester hem den eerewijn en twee prachtwerken met de gelukwenschingen van den Raad aanbood. Onze bevolking heeft bij deze gelegenheid nogmaals getoond, dat zij oprecht deel neemt in den roem harer kinderen.

2^e AFDEELING.

Stads-volksboekeryj.

Gedurende het afgelopen jaar 1882—1883, zijn er in de stadsvolksboekeryj 8247 boekdeelen in lezing aan huis gegeven, te weten :

1882	Maand	September	.	.	.	.	.	59
"	"	October	.	.	.	.	.	317
"	"	November	.	.	.	.	.	1098
"	"	December.	.	.	.	.	.	1721
1883	"	Januari	.	.	.	.	.	1317
"	"	Februari	.	.	.	.	.	1494
"	"	Meert	.	.	.	.	.	1256
"	"	April en Mei	.	.	.	.	.	985
Te samen.								8247

Hetgeen op het vorig jaar eene vermeerdering uitmaakt van 581 werken.

Ziehier de aard der werken in lezing gegeven :

Ingebeelde- en reisverhalen	.	.	.	.	.	7048
Geschiedenis en aardrijkskunde	.	.	.	.	.	825
Verschillende werken	.	.	.	.	.	374
Te samen.						8247

De boekerij is voortreffelijk ingericht, zoowel onder opzicht van ruimte der lokalen als van luchtigheid en gemak. De werken kunnen er behoorlijk uitgesteld worden en hebben gevolgentlijk van opeenhooping niet meer te lijden.

De boekerij is aan vijf Nederduitsche en drij Fransche tijdschriften ingeschreven.

Verschillende boekwerken, handelende over schoone kunsten, nijverheid, geschiedenis, enz., worden in het lokaal der boekerij gelezen en geraadpleegd.

Sedert de inlevering van het voorgaande verslag, zijn er 91 werken in 113 boekdeelen bijgekomen, te weten :

Door het staatsbestuur geschonken	.	.	.	.	.	45
Gekocht	.	.	.	.	.	51
Door bijzonderen geschonken	.	.	.	.	.	1
Te samen.						97

De besturende commissie vereenigt zich maandelijks en is samengesteld als volgt :

MM. Cursters-Crols.
Commers, Eug.
Janssens-Dierckx
Van Ockelyen, Mod.
Meylemans-De Bie.

De heer E. Cornelis, in vervanging van wijlen den heer Nauwelaerts-Crols boekbewaarder benoemd, kwijt zich met iever en nauwgezetheid van zijne taak.

TITEL VIII

GEZONDHEIDSLEER EN OPENBARE GEZONDHEID.

1e AFDEELING.

Plaatselijke geneeskundige commissie.

De gezondheidstoestand onzer stad is, gedurende dit jaar, uiterst voldoende geweest. Niet ééne besmettelijke ziekte heeft zich veropenbaart.

De plaatselijke geneeskundige commissie is viermaal door het Collegie bijeengeroepen geweest, om haar advies over ongezonde woningen te geven.

2e AFDEELING.

Gesondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.

In zitting van 6 November, heeft de Raad een ontwerp van gezondheidswerken aangenomen, bestaande in het kasseien en het leggen van onderaardsche goten op de Karthuizersplein, in den Pettendonck, de Molenstraat, het Leiken in de Lisperstraat en den Rolwagen, waarvan de gezamenlijke onkosten op fr. 30,000 zijn beraamd. Hierin heeft zij, van het Staatsbestuur, eene toelaag van fr. 5000 bekomen.

De werken zijn begonnen met de Karthuizersplein, waarvan de aanbesteding op 18 Augusti heeft plaats gehad. Indien de

onderhandelingen met de eigenaars van den Rolwagen en van het Leiken in de Lisperstraat tot goed einde komen, zal de uitvoering der beraamde werken er weldra plaats grijpen.

Wij rekenen ze, in het begin van het aanstaande jaar, in den Pettendonck en de Molenstraat voort te zetten.

3° AFDEELING.

Onheilen en rampen, (onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.).

Onze stad is in het afgelopen jaar, van groote rampen gespaard gebleven; uitgezonderd van overstromingen welke, rond Nieuwjaar 1882, in onze omstreken aanzienlijke schade hebben verricht. Aan de steenwegen naar Kessel en Berlaer stonden meer dan vijftig woningen zoodanig onder water, dat wij, gedurende verscheidene dagen, de ongelukkige bewoners, bij middel van schuitjens, moesten voorzien van levensmiddelen en brandstoffen.

Het Collegie heeft zich alstoen tot het hooger bestuur gewend, opdat het deskundigen ter plaats zou zenden, ten einde te onderzoeken door welke middelen deze overstromingen konden voorkomen worden, en tevens eenige maatregelen aangeduid door dewelke deze ramp afgeweerd kon worden.

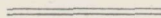
Deze maatregelen zouden hoofdzakelijk bestaan : 1° in het verbreedten der *Maasfortbrug*, welke veel smaller dan die van ijzerenweg, de waters geenen voldoende doortocht kan verschaffen; 2° in het verhoogen der dijken van aan de brug van Grand-Central en van den steenweg van de *Boerin* tot aan den *Zandberg*; 3° in het verbeteren en het rechtmaken der *Fort- en Schollebeken*; 4° in het bijmaken van waterloopen onder den steenweg en in het daarstellen van eene brug met deuren, daar waar de *Fortbeek* zich in den *Neeth* ontlast.

Wat het bevrijden der stad betreft, het is bewezen dat

zulks bij middel der nieuwe werken mogelijk is; alleenlijk zou hunne behandeling met minder moeite dan tegenwoordig moeten gebeuren.

Het Collegie denkt ook dat deze werken slechts in buitengewone gevallen mogen dienen, en daarom is het van gevoelen dat de lage gedeelten der stad, welke bij elke hooge tij onderstaan, opgehoogd zouden moeten worden.

Wij zijn gelukkig te melden, dat deze opmerkingen zeer gunstig door de hoogere overheid onthaald zijn geweest en dat er eerlang werken zullen uitgevoerd worden, om zoowel onze omstreken als de stad van overstromingen te bevrijden.

TITEL IX.

OPENBARE VEILIGHEID, JUSTITIE EN GEVANGENISSEN

1^e AFDEELING.

Politie : irichting en personeel.

Het personeel der politie is sedert ons laatste verslag onveranderd gebleven; doch het ware wenschelijk, dat onze middelen ons toelieten hetzelfde, in verhouding van den aangroei onzer bevolking en der klimmende noodwendigheden, te vermeerderen.

Wij hebben, dezen winter, den dienst der nachtwachten, welke zooveel bijdragen om de openbare rust te handhaven en de veiligheid der eigendommen te verzekeren, langer dan gewoonte laten voortduren.

2^e AFDEELING.

Verordeningen en reglementen.

Wij zijn dees jaar genoodzaakt geweest twee huizen, vallende onder de bepalingen van het reglement op de openbare ontucht, te doen sluiten en, om dezelfde reden, strenge maatregelen opzichtsens zekere vrouwspersonen te nemen.

Op 23 Juni l.l., heeft de gemeenteraad een reglement gestemd, waardoor al de honden verplicht zijn een genummerd kenteken te dragen. De bereidwilligheid, waarmede de burgerij zich aan dit reglement heeft onderworpen, bewijst dat zij het inzicht des gemeentebestuur heeft begrepen. Inderdaad het heeft voor doel ten eerste, het rondzwerven van honden zonder

meester te beletten, en ten tweede, het muilbanden, waarvan het nut door vele deskundigen in twijfel wordt getrokken, onnoodig te maken.

Het getal honden voor dewelke kenteekens zijn gevraagd, beloopt thans tot 1050. Het heeft voor gevolg gehad dat er 216 honden meer bij den ontvanger zijn overgegeven.

Door een ander besluit d.d. 31 Mei 1883, heeft de gemeenteraad het stellen van het spijker op het roggen brood tijkelijk opgeschorst. Deze maatregel was noodzakelijk geworden, doordien de wekelijksche graanmarkt zoo zeer van haar belang heeft verloren, dat het onmogelijk werd een spijker te bepalen.

3^e AFDEELING.

Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en overtredingen.

Sedert den 1 September 1882 tot en met 1 september 1883, zijn de volgende aanhoudingen, misdrijven en overtredingen bestatigd :

Poging tot diefstal..	.	.	.	.	.	2
Eenvoudige diefstallen	.	.	.	.	.	43
Zware diefstallen	.	.	.	.	.	8
Huisdieften	.	.	.	.	.	1
Vrijwillige slagen	.	.	.	.	.	25
Slagen en kneuzingen	.	.	.	.	.	43
Brandrampen	.	.	.	.	.	1
Aftruggelarij	.	.	.	.	.	12
Smaadwoorden jegens de politie.	.	.	.	.	.	27
Misbruik van vertrouwen	.	.	.	.	.	1
Scheldwoorden	.	.	.	.	.	90
Laster	.	.	.	.	.	4
Medetetragen						257

	Medegegedragen	257
Aanslag op de zeden		6
Opstand tegen de agenten de. openbare macht .		20
Schade aan onroerende goederen		5
Braak aan afsluiting		7
Landlooperij		110
Overtredingen op het sluiten der herbergen .		6
Overtredingen voor nachstoornis		32
Toevallige drenkelingen		3
Lichte mishandelingen		2
Banbreuk		6
Jachtovertredingen		2
Toevallige dood		1
Gevondene kinderen		2
Verskillende overtredingen		175
	Geheel	634

3° AFDEELING.

Daden van moed en zelfopoffering.

Vier personen hebben, dees jaar, de medalie van derde klas voor daden van moed en zelfopoffering bekomen, te weten :

De heeren Van der Smissen, commissaris, en Nelis, agent van politie, om zich tijdens de laatste overstromingen onderscheiden te hebben; Bastanie J., herbergier, en Winckelmans, J. F., daglooner, om drenkelingen het leven te hebben gered. Dezelve zijn aan de belanghebbenden door den heer burgemeester, op 8 September l.l., in openbare zitting van den gemeenteraad, overhandigd geweest.

4^e AFDEELING.

Reispassen. — Werkmans- en dienstbodenboekjes.

Gedurende het jaar 1882, zijn er 32 nieuwe werkmansboekjes uitgegeven.

De aflevering derzelve geschiedt ingevolge de nieuwe wettelijke bepalingen.

Het afleveren van boekjes aan de dienstboden wordt hier niet gevolgd.

TITEL X

BURGERWACHT, MILITIE, BEZETTING

1° AFDEELING.

Burgerwacht, krijgsmilitie.

286 Jongelingen zijn voor de lichte der nationale militie, voor het jaar 1883, ingeschreven :

108 behoorden tot de uitgestelden der klassen van 1880, 1881 en 1882.

178 waren nieuwe ingeschrevenen.

Het laagste nummer der loting was het nummer 109.

De militieraad heeft 192 lotelingen vrijgesteld of bepaaldelijk afgekeurd.

Er werden bij het hof van beroep van Brussel en den herzieningsraad acht-en-zeventig beroepen ingediend; acht dier lotelingen werden om verschillende redenen vrijgesteld.

Het aandeel der te leveren manschappen, voor het jaar 1883, beliep 45 man.

De graad van onderwijs der nieuw ingeschrevene lotelingen, was als volgt :

Kunnende lezen, schrijven en rekenen	112
Alleen lezen en schrijven	39
Ongeleerd	27

De jaarlijksche *oogenschouw* of *revue* heeft regelmatig voor den commandant van het militaire district plaats.

2° AFDEELING.

Bezetting : kazerneering. — Militaire inkwartieringen.

De bezetting der stad heeft verandering ondergaan en bestaat heden uit : de dépôts van 11e en 12e linieregimenten, en eene afdeeling artillerie, gelast met het onderhoud van het materieel.

De onderhandelingen duren voort voor het bouwen eener artillerie-caserne. Er is een plan ingekomen voor het daarstellen van een voedermagazijn, buiten de Leuvensche poort.

De werken van het fort zijn voltrokken ; alleenlijk zullen aldaar nog militaire gebouwen voor de kazerneering der troepen dienen opgericht te worden.

Niettegenstaande het plaatselijk bestuur ter beschikking der militaire overheid groote lokalen stelt, voor het inkwartieren der milicianen die jaarlijks ingelijfd worden, heeft de burgerij, gedurende het afgelopen jaar, aan 324 manschappen en 8 officieren logist verschaft.

De beste verstandhouding heerscht tusschen de burgerlijke en militaire overheden.

TITEL XI

OPENBARE BELASTINGEN.

1^e AFDEELING.

Grondlasten.

§ 1.

KADASTER.

De kadastrale inkomst van de bebouwde
en onbebouwde eigendommen der stad beliep,
in 1882 fr. 758512,39

§ 2.

AANDEEL.

Het aandeel der grondbelasting voor het
dienstjaar 1882, in 1288 artikelen verdeeld, is
ten voordeele van den Staat bepaald ter somme
van fr. 53095,94

IN OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele der provincie.	.	fr.	6371,49
B. Ten voordeele der gemeente.	.	„	27078,81
Totaal.		fr.	86546,24

2^e AFDEELING.

Personeele belastingen.

§ 1.

GETAL BELASTINGSCHULDIGEN.

De artikelen aan de personeele belastingen onderworpen,
die op de verschillende rollen van 1882 werden gebracht,
beloopen tot 1929.

§ 2.

BELOOP DER ROLLEN (PERSONEEL).

Hoofdsom	fr.	44307,37
--------------------	-----	----------

IN OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat. . .	fr.	6644,88
B. Ten voordeele van de provincie . .	„	5316,79
C. Ten voordeele der gemeente . . .	„	20381,02
Totaal.	fr.	76650,06

3^e AFDEELING.

Belastingen der patenten.

§ 1.

GETAL EN KLASSEERING DER PATENTSCHULDIGEN.

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1882, bevatten 1739 artikels.

§ 2.

BELOOP DER ROLLEN.

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor het dienstjaar 1882, beloopt tot. fr. 14437,68

IN OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat. . .	fr.	2886,61
B. Ten voordeele der provincie . . .	„	866,16
C. Ten voordeele der gemeente . . .	„	1587,95
Totaal.	fr.	19778,40

4^e AFDEELING.

Provinciale belastingen.

De rollen voor 1882 bevatten :

561 Houders van honden.

361 Verkoopers van sterke dranken.

164 „ van tabak en cigaren.

De opbrengst dezer verschillende belastingen, beliep als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden.	fr.	2379,00
„ „ op den verkoop van sterke dranken.	fr.	6871,52
„ „ op den verkoop van tabak . . .	fr.	1171,50
Totaal	fr.	10422,02

5^e AFDEELING.

Accijnsen.

De accijnsrechten, te onzer stede inge.

vordert gedurende het jaar 1882, beloopen tot fr. 191947,00

6^e AFDEELING.

Stedelijke en provinciale belasting op de honden.

Zie hierboven (provinciale belastingen).

Het aandeel der stad, voor het dienstjaar 1882, is door de Deputatie nog niet vastgesteld.

7^e AFDEELING.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen, zoo rechtstreeksche als provinciale, gedurende het jaar 1882, heeft tot 5 reclamen aanleiding gegeven.

TITEL XII.

OPENBARE WERKEN.

1^e AFDEELING.

Groote en kleine wegenis.

Onder de gemeentewerken, dees jaar verricht, moeten wij, op de eerste plaats, den steenweg van Hagenbroeck noemen; welke, op 4 Juni 1883, te Antwerpen is aanbesteed geweest. Het bestek beliep op fr. 79500, en de aanneming gebeurde voor 64923; dus 14577 fr. beneden de beraming.

De geheele lengte van het aanbestede gedeelte bedraagt 3065^m,65, de regelmatige breedte 8^m, waarvan 2^m,50 voor de kasseiing en 2^m75 voor den zoomweg van beider kanten.

De werken moeten op 1 Juni 1884, gansch voltooid wezen; doch de aannemers leggen zooveel spoed aan den dag, dat de steenweg nog voor den winter zal gelegd zijn. Dit werk is van het grootste nut, niet alleenlijk omdat het de gemeenschap vergemakkelijkt in eene streek waar het verkeer in den winter schier onmogelijk was; maar nog omdat door doelmatige waterafleidingen, heel waarschijnlijk de landen zoo- veel niet meer zullen te lijden hebben van de overstromin- gen, die er zooveel nadeel aan toebrengen.

Dit nuttig werk heeft gekost :

1 ^o Aankoop van den grond	fr. 13003,71
2 ^o Vergoeding aan huurders en pachters	„ 125,00
3 ^o Leggen van den steenweg	„ 64913,00

Samen fr. 78051,71

Hierin komen de Staat en Provincie elk voor een derde tusschen. De Stad heeft haar aandeel bij midddel van eene uitgifte van kasbons aan 4 p. c. bezorgd.

2° AFDEELING.

Verdeeling der gaz. — Openbare verlichting.

De aanzienlijke prijsvermindering van de gaz, door den gemeenteraad gestemd, doet zich voortdurend op deszelfs verbruik gevoelen.

Het gaz-gesticht heeft, in het jaar 1882, vervaardigd 177696 kubieke meters en in 1881, 169341 kubieke meters gaz; dus eene vermeerdering van 8355 kubieke meters gaz.

Het getal bekken, vermeerderd met 19, bedraagt thans 2229 bekken. Gedurende hetzelfde jaar beliepen :

De ontvangsten op.	.	.	fr.	42711,28
En de uitgaven op	.	..	„	24835,39
Dus een bonislot van				fr. 17875,89

waarvan er, gelijk gewoonte, 15000 frs. in de gemeentekas zijn gestort.

Het kapitaal, zoo in gelden als in betaalde koopwaren, bedroeg, op 31 December laatst, de som van fr. 84431,06.

M. Charles Stalpaert is, dees jaar, als lid der bestuur-commissie herkozen geweest, welke thans bestaat uit :

MM. De Strycker, schepen, voorzitter.

Van In-Van Berckel, raadslid.

Marchal, Désiré.

Stalpaerts, Karel.

Blanckx, secretaris.

3e AFDEELING.

Hallen en markten.

Gedurende het afgeloopen jaar, werden de volgende hoeveelheden granen op de markten aangeboden en verkocht, te weten :

TE KOOP AANGEBODEN.		VERKOCHT.
Tarwe	49 hectoliters.	41 hectoliters.
Rogge	761 " "	602 "
Boekweit	8 " "	8 "
Haver	1163 " "	931 "
Totaal	1981 hectoliters.	1582 hectoliters.

Op de wekelijksche botermarkt in kuipen, werden verkocht 121081 kilogrammen; hetgeen insgelijks eene vermeerdering van 30560 kilogrammen daargesteld.

De markt van jonge kalveren bestatigt eenen verkoop van 17248 stuks; 10015 verkens werden ter veiling aangeboden.

De vischmijn heeft nogmaals verloren in belangrijkheid; gedurende het jaar 1882, waren er 211 mijnen, die eene bruto som van fr. 3507,40 hebben opgebracht.

De zuivere opbrengst der verschillende meet-, weeg-, loon- en plaatsgelden, beliep in het jaar 1882, als volgt :

Voor de graanmarkt.	.	.	fr.	26,52
„ botermarkt.	.	.	„	1598,87
„ kalverenmarkt	.	.	„	862,40
„ dagelijksche markt	.	.	„	2274,21
„ kaai-, brug- en haven- rechten	.	.	„	979,50
Voor het ruimen der privaten	.	.	„	863,83
Totaal.			fr.	6605,33

4^e AFDEELING.

*Bijzondere gebouwen; toepassing der reglementen op de politie
op het bouwen.*

In den loop van het jaar 1882, zijn de volgende toelatingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen, op onbebouwde gronden	13 huizen.
Geheele herbouwingen van woningen.	16 „
Gedeeltelijke herstellingen:	6 „

TITEL XIII

NIJVERHEID, KOOPHANDEL EN LANDBOUW.

1^e AFDEELING.

Koophandel. — Beweging der scheepvaart.

In 1882 werden er 417 schepen, metende te samen 12482 ton, in onze stad ontlost.

Hunne lading bestond uit :

Allerlei	45
Arduinsteen	1
Graan	7
Hout	9
Kalk	8
Kassei	2
Mest	6
Mosselen	31
Pannen	12
Potaarde	2
Pulp	1
Raapkoek.	2
Schors	1
Steen	224
Steengruis.	6
Steenkolen	20
Visch	10
Zand	26
Zout	4
Totaal.	417

Hierbij zijn de schepen met beet en steenkolen voor de suikerfabriek niet begrepen, welke volgens overeenkomst aan geene havenrechten onderworpen zijn.

2^e AFDEELING.

Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. — Agentschap vae levensmiddelen. — Middenprijs. van het vleesch en bijzondere eetwaren.

Prijzen der granen, op de markt van 23 September laatstleden verkocht :

VERSCHIL van 1882 met 1883.

IN MEERDER. IN MINDER.

Tarwe de hectoliter	fr. 12,00	" "	2,50
Rogge "	" 14,22	" "	3,61
Boekweit "	" 13,00	" "	2,00
Haver "	" 8,56	" "	0,65
Aardappelen de 100 kilos	" 9,75	3,25	" "
Boter de kilo	" 2,95	0,07	" "

De vleeschprijzen waren :

Ossenvleesch.	.	.	.	.	.	fr.	1,90
Koe- en vaarzenvleesch.	.	.	.	.	.	"	1,65
Kalfsvleesch .	.	.	.	.	.	"	2,00
Schapenvleesch	.	.	.	.	.	"	2,00
Varkenvleesch	.	.	.	.	.	"	2,00
Spek .	.	.	.	.	.	"	1,80

3^e AFDEELING.

Landbouw.

De graanoogst, alhoewel de hoeveelheid der opbrengst te wenschen laat, is van voortreffelijke hoedanigheid en in gunstige voorwaarden binnengehaald geweest.

Het hooi heeft door den vorst geleden; de toemaat was overvloediger. De voederplanten gaven eene voldoende opbrengst.

De aardappelen zijn buitengewoon gelukt. Dit was ook het geval met de moeskruiden en de vruchten, waarvan de winning jaarlijks toeneemt.

TITEL XIV

VERSCHILLENDE VOORWERPEN.

Zonder aanmerking.

Het tegenwoordig verslag, is opgemaakt in zitting van het Collegie van Burgemeester en Schepenen, op 30 September 1883; er zal aan den Gemeenteraad lezing van gegeven worden, in zijne openbare en verplichtende zitting van 2 October aanstaande.

Het Collegie van Burgemeester en Schepenen,

Bij bevel :
DE SECRETARIS,
A. H. ROËLL.

DE BURGEMEESTER,
F. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL

TITEL I.

Bevolking.

	BLADZ.
1 ^e Afdeeling. — Staat der bevolking	7
2 ^e Afdeeling. — Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettingen van 1881-1882	8
3 ^e Afdeeling. — Staat van overlijden volgens ouderdom	9
4 ^e Afdeeling. — Verandering van woning	12
5 ^e Afdeeling. — Inboorlingschap	12

TITEL II.

Gemeentebestuur.

1 ^e Afdeeling. — Gemeenteraad.	13
2 ^e Afdeeling. — Collegie van burgemeester en schepenen	15
3 ^e Afdeeling. — Inrichting en personeel der bureelen	15
4 ^e Afdeeling. — Kiezerslijsten. — Lijsten der jury. — Kiezingen	16
5 ^e Afdeeling. — Beweging der bestuurlijke zaken	18
6 ^e Afdeeling. — Stedelijk archief	18
7 ^e Afdeeling. — Gemeentegoederen. — Aankopen, verkoopen, enz.	19
8 ^e Afdeeling. — Betwiste zaken	20

TITEL III.

Geldwezen der gemeente. —

Ontleding der stadsrekening van 1882.

1 ^e Afdeeling. — Gewone en buitengewone uitgaven.	
A. Gewone	23
B. Buitengewone	23
2 ^e Afdeeling. — Gewone en buitengewone ontvangsten.	
A. Gewone	24
B. Buitengewone	25
C. Buurtwegen. — Onderhond	25
Rekenplichtigheid. — Begrootingsstaat	25

TITEL IV.

*Liefdadige gestichten.*1^e Afdeling. — Bureel van weldadigheid.

§ 1. Bestuur	26
§ 2. Roerende en onroerende goederen	26
§ 3. Legaten en giften	27
§ 4. Aankopen, verkooping, verwisselingen	27
§ 5. Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	27
§ 6. Rekendienst	27
§ 7. Statistiek der behoeftigheid	28
§ 8. Uitdeelingen in geld	29
§ 9. Betwistende zaken	29

2^e Afdeling. — Gast- en godshuizen.

§ 1. Bestuur	29
§ 2. Roerende en onroerende goederen	30
§ 3. Legaten en giften	30
§ 4. Aankopen, verkooping, verwisselingen	30
§ 5. Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	31
§ 6. Rekendienst	31
§ 7. Betwistende zaken	31
§ 8. Statistiek der godshuizen voor ouderlingen en weezen	32

3^e Afdeling. — Berg van bermhartigheid.

§ 1. Bestuur	32
Rekening der panden. — Beweging van het magazijn	33
Bewerkingen	34

4 ^e Afdeling. — Spaar- en voorzieningskas, ten voordeele der werk- lieden; genootschappen van onderlingen bijstand	35
5 ^e Afdeling. — Geneeskundige dienst	36

TITEL V.

*Katholieke eeredienst.*1^e Afdeling. — Katholieke eeredienst.

§ 1. Geestelijkheid	37
§ 2. Kerken en pastorijen	37
§ 3. Fabriekraad en bureel der kerkmeesters	38
§ 4. Rekenwezen	38
§ 5. Giften en legaten	38
§ 6. Aankopen, verkooping, verwisselingen	39

TITEL VI.

Openbaar onderwijs.

1 ^e Afdeeling. — Lager onderwijs	42
2 ^e Afdeeling. — Middelbaar onderwijs	45

TITEL VII.

Schoone kunsten, wetenschappen en letteren.

1 ^e Afdeeling. — Schoone kunsten, academiën van schoone kunsten. — Bijzondere scholen van teekenkunde, schilderkunst, plaatsnede, beeldhouwkunst, enz. — Mnseums. — Bijzondere kunstvoorwerpen. — Tentoonstelling van kunstvoorwerpen. — Monumenten. — Conservatoriums. — Muziekscholen, muziek- en tooneelgezel- schappen. — Maatschappijen van vermaak en uitspanning. — Openbare feesten	48
2 ^e Afdeeling. — Stads-volksboekery	50

TITEL VIII.

Gezondheidsleer en openbare gezondheid.

1 ^e Afdeeling. — Plaatselijke geneeskundige commissie	53
2 ^e Afdeeling. — Gezondmaking der wijken en verbetering der wo- ningen van de werkende klas	53
3 ^e Afdeeling. — Onheilen en rampen, (onweder, hagel, overstroo- mingen, brand, enz.).	54

TITEL IX.

Openbare veiligheid, justitie en gevangeniszen.

1 ^e Afdeeling. — Politie.	56
§ 1. Inrichting en personeel	56
§ 2. Verordeningen en reglementen	56
2 ^e Afdeeling. — Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en over- tredingen	57
3 ^e Afdeeling. — Daden van moed en zelfopoffering.	58
4 ^e Afdeeling. — Reispassen. — Werkmans- en dienstbodenboekjes	59

TITEL X.

Burgerwacht, militie, bezetting.

1 ^e Afdeeling. — Burgerwacht, krijgsdienst	60
2 ^e Afdeeling. — Bezetting : kazerneering. — Militaire inkwartieringen	61

TITEL XI.

Openbare belastingen.

1 ^e Afdeeling. — Grondlasten.	
§ 1. Kadaster	62
§ 2. Aandeel	62
2 ^e Afdeeling. — Personeele belasting.	
§ 1. Getal belastingsschuldigen.	63
§ 2. Beloop der rollen (personeel)	63
3 ^e Afdeeling. — Belastingen der patenten.	
§ 1. Getal en klasseering der patentschuldigen	63
§ 2. Beloop der rollen	63
4 ^e Afdeeling. — Provinciale belastingen	64
5 ^e Afdeeling. — Accijnzen	64
6 ^e Afdeeling. — Stedelijke- en provinciale belasting op de honden.	64

TITEL XII.

Openbare werken.

1 ^e Afdeeling. — Groote en kleine wegenis	65
2 ^e Afdeeling. — Verdeeling der gaz. — Openbare verlichting	66
3 ^e Afdeeling. — Hallen en markten	67
4 ^e Afdeeling. — Bijzondere gebouwen ; toepassing der reglementen op de politie op het bouwen	68

TITEL XIII.

Nijverheid, koophandel en landbouw.

1 ^e Afdeeling. — Koophandel. — Beweging der scheepvaart	69
2 ^e Afdeeling. — Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. — Agentschap van levensmiddelen. — Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren	70
3 ^e Afdeeling. — Landbouw	71

TITEL XIV.

Verschillende voorwerpen.